

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационния труд на
На Станислав Димитров Алачев

на тема:

„Ефектът от обучението по Физическо възпитание и спорт върху двигателно-познавателните способности на ученици от гимназиалния етап на средната образователна степен“

За придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по докторска програма Физическото възпитание в образователната система, Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по, Област на висше образование 1. Педагогически науки

От доц. Даниела Томова, доктор

Член на научно жури, съгласно **Заповед № 2113/18.12.2019 г** на Ректора на НСА „Васил Левски“ във връзка с чл. 4, ал. 2, от Закона за развитие на академичния състав в Република България, във връзка с чл. 31, ал.1, ал.2 и ал.3 от Наредбата за придобиване на ОНС „Доктор“ в НСА „Васил Левски“ и съобразно решение на Факултетния съвет на Факултет „Педагогика“ по Протокол №35 от 11.12.2019 г

Създаването на условия за правилно морфологично и функционално развитие на учениците е основна задача на физическото възпитание и спорта. В гимназиалният етап на средната образователна степен интересът на учениците към спортни занимания намалява. Активното им участие в учебния процес е предпоставка за неговата ефективност, която се изразява във формираните спортно-технически и тактически умения от видовете спорт и нивото на развитие на двигателните способности. Физическата дееспособност е в пряка зависимост от реализираната двигателна активност на учениците. За много от учениците уроците по физическо възпитание и спорт в училище се явяват единствената възможност за реализиране на двигателна дейност.

Търсенето и апробирането на нови и разнообразни форми и методи на обучение по физическо възпитание и спорт, както и необходимостта за определени, точни критерии и показатели за степента на формирани спортно-технически умения и развитие на двигателните качества на учениците в гимназиален етап определя актуалността на избраната тема на дисертационния труд.

Представеният научен труд е в обем от 183 страници, структуриран в увод, три глави, заключение и библиография, която включва 129 източника, от които 36 на латиница, както и 19 страници приложения. Изложението на експерименталното изследване и анализиранияте данни са онагледени с 55 таблици и 44 фигури.

Първа глава е посветена на теоретична постановка на изследвания проблем, в която докторантът прави характеристика на процеса на обучение по физическо възпитание и спорт в гимназиален етап на средна образователна степен, представя профилът на учителя по физическо възпитание и спорт, който включва неговите личностни качества. Прави впечатление добре разработените параграфи, в които са представени възрастовите особености на 15-18 г ученици и сензитивните периоди на развитие на двигателни качества за този възрастов период - 1.3. и направеният анализ, обобщения и заключение в 1.4.

Във втората глава са представени методологията и организацията на изследването. Предпоставка за реализирането на изследователската визия е добре формираната методологична рамка на изследването, която включва обект, предмет, научна хипотеза, цел, задачи и методи на изследването. Реализираният експеримент отговаря на изискванията за провеждане на научни изследвания. Прави впечатление компетентността на докторанта при използването на изследователските методи.

Посочените тестове дават представа за оценяване нивото на спортно-техническите умения на учениците по волейбол, баскетбол и футбол на учениците от гимназиален етап. Подбраната тестова батерия за установяване нивото на физическа дееспособност на учениците е подходяща и иновативна.

В трета глава получените резултати от изследването и техният анализ потвърждават добре структурирания и подбран инструментариум за постигане на целта и задачите. Доказана е ефективността от приложимостта на представената авторска методика чрез използваните математико-статистически методи.

Приносните моменти могат да се определят така:

1. Разработени са нормативни таблици за оценяване двигателните способности на учениците от гимназиален етап на средна образователна степен.
2. Представени са тестове за диагностициране нивото на формираните спортно-технически умения от спортните игри (футбол, волейбол и баскетбол).
3. Апробираната авторска методика е приложима в реална училищна среда.

Дисертационният труд е едно много добре структурирано изследване. Формулираните изводи подкрепят изложението, изведените препоръки отразяват извършената от докторанта изследователска работа. Авторът е представил резултатите от научното изследване в два самостоятелни и два доклада в съавторство в реферирани издания.

Авторефератът отразява напълно съдържанието на дисертацията.

Заключение

Представената дисертация на тема **„Ефектът от обучението по Физическо възпитание и спорт върху двигателно-познавателните способности на ученици от гимназиалния етап на средната образователна степен“** е в съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“. Тя притежава безспорни достойнства в съдържателно, структурно, теоретично и експериментално отношение. При разработката на докторската дисертация си Станислав Алачев показва компетентност и умения да анализира теоретични подходи и емпирични данни, въз основа на които да прави съответните изводи и заключения. Получените резултати имат значимост, както по отношение на теорията, така и за спортно-педагогическата практика

От казаното дотук, посочените достойнства и приноси ми дават основания да гласувам положително и да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на Станислав Димитров Алачев, редовен докторант в катедра „Теория на физическото възпитание“ при Факултет „Педагогика“ в Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по,

06.03.2020 г

Изготвил становището:

Доц. д-р Даниела Томова

OPINION

Dissertation work of
Stanislav Dimitrov Alachev

Topic:

„The effect of Physical education and sports training on the motor-cognitive abilities of secondary school students“

For acquiring educational and scientific degree "Doctor" in the doctoral program Physical education in the educational system, Professional field 1.3. Pedagogy of education in, Higher Education Field 1. Pedagogical Sciences

By Assoc. Prof. Daniela Tomova, PhD

Member of the Scientific jury, in accordance with **Order No. 2113 / 18.12.2019** of the Rector of National Sports Academy "Vasil Levski" in connection with Art. 4, para. 2, of the Act for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, in connection with Art. 31, para. 1, para. 2 and para. 3 of the Ordinance of acquiring educational degree "Doctor" in NSA "Vasil Levski" and in compliance with the decision of the Faculty Council of the Faculty of Pedagogy under Protocol No. 35 from December 11, 2019

Creating conditions for the proper morphological and functional development of students is a major task of Physical education and sport. In the upper secondary school, the students' interest in sports activities diminishes. Their active participation in the learning process is a prerequisite for its effectiveness, which is reflected in the formed sports-technical and tactical skills of the sports and the level of development of motor abilities. The physical capacity is directly dependent on the students' motor activity. For many students, physical education and sports lessons at school are the only opportunity to exercise.

The search for and approbation of new and varied forms and methods of training in physical education and sport, as well as the need for certain, precise criteria and indicators for the level of sports and technical skills formed and the development of motor skills of students in secondary school determines the relevance of the chosen topic of the dissertation work.

The presented scientific work consists of 183 pages, structured in an introduction, three chapters, a conclusion and a bibliography, which includes 129 sources, 36 in Latin, as well as 19 pages of annexes. The presentation of the experimental study and the analyzed data are illustrated with 55 tables and 44 figures.

The first chapter deals with the theoretical formulation of the researched problem where the student characterizes the process of training in physical education and sports in the secondary school, presents the profile of the physical education and sports teacher, which includes his personal qualities. It is without a doubt very impressive the well-developed paragraphs which present the age characteristics of 15-18 years old students and the sensitive periods of development of motor skills for this age period - 1.3. and the analysis, summaries and conclusions made in 1.4.

The second chapter presents the methodology and organization of the study. A prerequisite for the realization of the research vision is the well-formed methodological framework which includes the object, subject, scientific hypothesis, purpose, tasks and methods. The experiment fulfills the requirements for conducting research. The PhD student's competence in the use of the methods is impressive.

These tests give an idea to assess the level of sports and technical skills of students in volleyball, basketball and football of high school students. The selected test battery to establish the level of physical capacity of students is appropriate and innovative.

In Chapter Three, the findings of the study and their analysis confirm the well-structured and selected instrumentarium for achieving the goal and objectives. The effectiveness of the applicability of the presented author's methodology by the used mathematical and statistical methods is proved.

Contributing moments can be defined as:

- 1.** Normative tables have been developed to assess the motor abilities of upper secondary education students.
- 2.** Tests are presented to diagnose the level of the formed sports and technical skills from sports games (football, volleyball and basketball).

3. The approbated author's methodology is applicable in a real school environment.

The dissertation is a very well structured study. The formulated conclusions support the presentation, and the recommendations presented reflect the research done by the student. The author has presented the results of the research in two separate and two papers co-authored in publications.

The author's summary fully reflects the content of the dissertation.

Conclusion

The presented dissertation work „**The effect of Physical education and sports training on the motor-cognitive abilities of secondary school students**“ is in accordance with the requirements for acquiring the educational and scientific degree "Doctor". It has indisputable merits in terms of content, structure, theory and experiment. In developing his doctoral thesis, Stanislav Alachev demonstrates competence and ability to analyze theoretical approaches and empirical data, on the basis of which he can draw relevant conclusions. The results obtained are significant in theory as well as in sport and pedagogical practice.

Based on the above, the presented values and contributions give me a reason to vote positively and recommend to the honorable members of the scientific jury to award an educational and scientific degree "Doctor" to Stanislav Dimitrov Alachev, full-time PhD student in the Department of Theory of Physical Education at the Faculty of Pedagogy, in Professional Field 1.3. Pedagogy of education in,

06.03.2020

Author of Opinion:

Assoc. Prof. Daniela Tomova, PhD